

Konvensjon om klaseammunisjon

I henhold til kgl.res. av 28. november 2008 ble avtalen undertegnet og ratifisert 3. desember 2008. Avtalen ble anvendt midlertidig til den trådte i kraft 1. august 2010. Det vises til St.prp.nr.4 (2008–2009), Innst.S.nr.27 (2008–2009) og til vedtak i Stortinget 20. november 2008.

Konvensjon om klaseammunisjon

De stater som er part i denne konvensjon,

som er dypt bekymret over at sivilbefolkningen og sivile enkeltpersoner fortsatt må bære hovedbyrden av væpnet konflikt,

som er fast bestemt på å bringe til varig opphør den lidelse og de tap av menneskeliv som forårsakes av klaseammunisjon ved bruk, når den ikke virker som forutsatt, eller når den etterlates på bakken,

som er bekymret over at etterlatenskaper etter klaseammunisjon dreper eller lemlester sivile, herunder kvinner og barn, vanskeliggjør økonomisk og sosial utvikling, blant annet gjennom tap av livsgrunnlag, hindrer rehabilitering og gjenoppbygging etter konflikt, forsinker eller forhindrer tilbakeføring av flyktninger og internt fordrevne, kan få negative konsekvenser for fredsbyggende innsats og humanitært hjelpearbeid nasjonalt og internasjonalt, og også har andre svært alvorlige følger som kan vedvare i mange år etter bruk,

som er dypt bekymret også over de farer som skriver seg fra store nasjonale lagre av klaseammunisjon som oppbevares til operativ bruk, og *som er fast bestemt på* å sørge for at disse lagrene raskt nedbygges,

som er overbevist om at de må bidra konkret på en effektiv og samordnet måte for å løse den utfordring det er å fjerne etterlatenskaper etter klaseammunisjon verden over, og å sørge for at de ødelegges,

som også er fast bestemt på å sikre full gjennomføring av rettighetene til alle ofre for klaseammunisjon, og *som erkjenner* deres iboende verdighet,

som er fast bestemt på å gjøre alt i sin makt for å yte ofre for klaseammunisjon bistand, herunder medisinsk behandling, rehabilitering og psykologisk støtte, samt å sørge for at de blir inkludert i det sosiale og økonomiske liv,

som er oppmerksom på nødvendigheten av å yte ofre for klaseammunisjon bistand der det tas hensyn til alder og kjønn, og av å ivareta sårbare gruppers særlige behov,

som har i erindring Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, som blant annet krever at de stater som er part i konvensjonen, forplikter seg til å sikre og å fremme full gjennomføring av alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter for alle mennesker med nedsatt funksjonsevne, uten diskriminering av noe slag på grunn av nedsatt funksjonsevne,

som er klar over at de tiltak som iverksettes i ulike fora for å ivareta rettighetene og behovene til ofre for ulike våpentyper, må samordnes i tilstrekkelig grad, og *som er fast bestemt på* å hindre forskjellsbehandling av ofre for ulike våpentyper,

som stadfester at i de tilfeller som ikke omfattes av denne konvensjon eller av andre internasjonale avtaler, skal sivile og stridende være beskyttet gjennom og være underlagt prinsippene i folkeretten, som skriver seg fra etablert sedvane, fra humanitære prinsipper og fra den offentlige samvittighets krav,

som også er fast bestemt på at ikke under noen omstendighet skal væpnede grupper utenfor en stats væpnede styrker ha adgang til å delta i aktiviteter som er forbudt for en stat som er part i denne konvensjon,

som ser med glede på at den internasjonale normen om forbud mot antipersonellminer, som er nedfelt i Konvensjon om forbud mot bruk, lagring, produksjon og overføring av antipersonellminer og om ødeleggelse av slike miner fra 1997, har fått svært bred internasjonal oppslutning,

som også ser med glede på vedtakelsen av Protokoll om eksplosive krigsleivninger, som følger som vedlegg til Konvensjonen om forbud mot eller restriksjonar på bruk av visse konvensjonelle våpen som kan skade i utrensmål eller som kan ramme vilkårlig, og protokollens ikrafttredelse 12. november 2006, og *som ønsker* å bedre beskyttelsen av sivile mot virkningene av etterlatenskaper etter klaseammunisjon i et område etter konflikt,

som også har i erindring resolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet og resolusjon 1612 om barn i væpnet konflikt fra De forente nasjoners sikkerhetsråd,

som videre ser med glede på de tiltak som er truffet de senere år nasjonalt, regionalt og globalt med sikte på å forby, begrense eller innstille bruk, lagring, produksjon og overføring av klaseammunisjon,

som understreker hvilken rolle den offentlige samvittighet spiller i arbeidet for å fremme de humanitære prinsipper, noe den globale oppfordringen om å bringe til opphør de lidelser som klaseammunisjon påfører sivilbefolkningen, klart viser, og *som erkjenner* den innsats som i denne forbindelse har vært gjort av De forente nasjoner, Den internasjonale Røde Kors-komité, Den internasjonale koalisjonen mot klaseammunisjon (CMC) og en lang rekke andre ikke-statlige organisasjoner verden over,

som stadfester erklæringen fra Oslo-konferansen om klaseammunisjon, der statene blant annet erkjente de alvorlige konsekvensene som bruken av klaseammunisjon forårsaker, og forpliktet seg til innen 2008   inngå et juridisk bindende instrument som forbyr bruk, produksjon, overføring og lagring av klaseammunisjon som forårsaker uakseptabel skade på sivile, og som oppretter et rammeverk for samarbeid og bistand som sikrer at ofrene f r tilstrekkelig pleie og rehabilitering, at forurenkede områder blir ryddet, at det blir gitt opplæring i risikoreduksjon, og at lagre blir destruert,

som understreker at det er ønskelig å få alle stater til å slutte seg til denne konvensjon, og *som er fast bestemt på*   arbeide iherdig for å fremme universell tilslutning til og full gjennomføring av den,

som bygger på de prinsipper og regler som er nedfelt i internasjonal humanitærrett, særlig prinsippet om at partene i en væpnet konflikt ikke har en ubegrenset rett til å velge krigf ringsmetoder eller stridsmidler, og reglene om at partene i en konflikt til enhver tid må skille mellom sivilbefolkning og stridende og mellom sivile gjenstander og militære mål og følgelig rette sine operasjoner bare mot militære mål, om at det under gjennomføringen av militære operasjoner kontinuerlig må utvises forsiktighet for å skåne sivilbefolkningen, sivilpersoner og sivile gjenstander, og om at sivilbefolkningen og sivile enkeltpersoner skal ha alminnelig beskyttelse mot de farer som følger av militære operasjoner,

ER BLITT ENIGE om følgende:

Artikkel 1

Alminnelige forpliktelser og virkeområde

1. Hver part forplikter seg til aldri under noen omstendighet
  - a)   bruke klaseammunisjon,
  - b)   utvikle, produsere, på annen måte erverve, lagre, oppbevare eller overføre klaseammunisjon til noen direkte eller indirekte,
  - c)   bistå, oppmuntre eller påvirke noen til å delta i en aktivitet som er forbudt for en part etter denne konvensjon.
2. Bestemmelsene i nr. 1 i denne artikkel f r tilsvarende anvendelse på eksplosive bomblets som er særskilt konstruert for å spres eller frigjøres fra dispensere festet til luftfartøy.
3. Denne konvensjon f r ikke anvendelse på miner.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne konvensjon menes med

1. «*ofre for klaseammunisjon*»: enhver person som er blitt drept eller som har lidt fysisk eller psykisk skade, økonomisk tap eller sosial marginalisering eller hvis mulighet til å utøve sine rettigheter er blitt vesentlig svekket som følge av bruk av klaseammunisjon. Uttrykket omfatter alle dem som berøres direkte av klaseammunisjon, samt berørte familiemedlemmer og lokalsamfunn,
2. «*klaseammunisjon*»: en konvensjonell ammunisjon som er konstruert for å spre eller frigjøre eksplosive substridsdeler som veier under 20 kilogram hver, og som omfatter de nevnte substridsdelene. Med «klaseammunisjon» menes ikke:
  - a) ammunisjon eller substridsdeler som er konstruert for å belyse eller avgi røyk, pyrotekniske stoffer eller radarhemmende materialer (chaff), eller ammunisjon som er konstruert utelukkende for bruk i en luftforsvarsrolle,
  - b) ammunisjon eller substridsdeler som er konstruert for å ha elektrisk eller elektronisk effekt,
  - c) ammunisjon som, for å unngå vilkårlig omr devirkning og de farer som er forbundet med udetonerte substridsdeler, innehar alle egenskapene nevnt nedenfor:
    - i. hver ammunisjonsenhet inneholder færre enn ti eksplosive substridsdeler,
    - ii. hver eksplosiv substridsdel veier over fire kilogram,
    - iii. hver eksplosiv substridsdel er konstruert for å identifisere og bekjempe et enkeltstående mål,
    - iv. hver eksplosiv substridsdel er utstyrt med en elektronisk selvdstruksjonsmekanisme,

- v. hver eksplosiv substridsdel er utstyrt med en elektronisk selvdeaktiverende mekanisme,
3. «*eksplosiv substridsdel*»: en konvensjonell ammunisjon som, for at den skal kunne utføre sin oppgave, spres eller frigjøres fra en klaseammunisjon, og som er konstruert for å virke ved at det detonerer en sprengladning før, ved eller etter anslag,
  4. «*udetonert klaseammunisjon*»: klaseammunisjon som er avfyrt, sluppet, skutt ut eller avlevert på annet vis, og som skulle ha spredd eller frigjort sine eksplosive substridsdeler, men der dette ikke har funnet sted,
  5. «*udetonert substridsdel*»: en eksplosiv substridsdel som er spredd eller frigjort fra, eller på annet vis skilt ut fra, en klaseammunisjon, men som ikke har eksplodert slik den skal,
  6. «*etterlatt klaseammunisjon*»: klaseammunisjon eller eksplosive substridsdeler som ikke er brukt, men som er etterlatt eller dumpet, og som ikke lenger er under kontroll av den parten som har etterlatt eller dumpet dem. De kan, men behøver ikke, være klargjort for bruk,
  7. «*etterlatenskaper etter klaseammunisjon*»: udetonert klaseammunisjon, etterlatt klaseammunisjon, udetonerte substridsdeler og udetonerte bomblets,
  8. «*overføring*»: i tillegg til fysisk forflytning av klaseammunisjon til eller fra nasjonalt territorium, overføring av eiendomsretten til og kontrollen over klaseammunisjon, men ikke overføring av territorium som inneholder etterlatenskaper etter klaseammunisjon,
  9. «*selvdestruksjonsmekanisme*»: en innebygd, automatisk fungerende mekanisme som kommer i tillegg til stridsdelens primære tennmekanisme, og som sikrer destruksjon av stridsdelen den er innebygd i,
  10. «*selvdeaktiverende*»: å automatisk sette en stridsdel ut av funksjon ved at en komponent, for eksempel et batteri, som er helt vesentlig for at stridsdelen skal virke, blir oppbrukt på en måte som ikke lar seg reversere,
  11. «*område som er forurenset av klaseammunisjon*»: et område som en vet inneholder, eller som en mistenker inneholder, etterlatenskaper etter klaseammunisjon,
  12. «*mine*»: eksplosiv ladning som er konstruert for å plasseres under, på eller nær bakken eller annet overflateområde og for å sprenge som følge av en persons eller et kjøretøys nærvær, nærhet eller berøring,
  13. «*eksplosiv bomblet*»: en konvensjonell substridsdel, under 20 kilogram i vekt, som ikke er selvdreven, og som, for at den skal kunne utføre sin oppgave, spres eller frigjøres fra en dispenser og er konstruert for å virke ved at det detonerer en sprengladning før, ved eller etter anslag,
  14. «*dispenser*»: en beholder som er konstruert for å spre eller frigjøre eksplosive bomblets, og som på det tidspunkt disse spres eller frigjøres, er festet til et luftfartøy,
  15. «*udetonert bomblet*»: en eksplosiv bomblet som er spredd, frigjort eller på annet vis skilt ut fra en dispenser, men som ikke har eksplodert slik den skal.

Artikkel 3

Lagring og ødeleggelse av lagre

1. Hver part skal, i samsvar med nasjonale bestemmelser, skille all klaseammunisjon som er underlagt dens jurisdiksjon og kontroll, fra ammunisjon som oppbevares til operativ bruk, og merke den med henblikk på ødeleggelse.
2. Hver part forplikter seg til så snart som mulig, men senest åtte år etter at denne konvensjon er trådt i kraft for vedkommende part, å ødelegge eller sørge for ødeleggelse av all klaseammunisjon som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel. Hver part forplikter seg til å sørge for at metodene for ødeleggelse er i samsvar med gjeldende internasjonale standarder for vern av folkehelsen og miljøet.
3. Dersom en part mener at den ikke vil være i stand til å ødelegge eller sørge for ødeleggelse av all klaseammunisjon som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel, innen åtte år etter at denne konvensjon er trådt i kraft for vedkommende part, kan den be statspartsmøtet eller tilsynskonferansen om at fristen for å fullføre ødeleggelsen av denne klaseammunisjonen forlenges med inntil fire år. En part kan under ekstraordinære omstendigheter be om ytterligere forlengelser av fristen på inntil fire år av gangen. Forlengelsene det anmodes om, må ikke overstige det antall år som er strengt nødvendig for at vedkommende part skal kunne fullføre gjennomføringen av sine forpliktelser etter nr. 2 i denne artikkel.
4. En slik anmodning om forlengelse skal angi
  - a) med hvilket tidsrom fristen foreslås forlenget,
  - b) en detaljert begrunnelse for den foreslåtte forlengelsen, herunder hvilke finansielle og tekniske midler vedkommende part disponerer eller må ha for å kunne ødelegge all kla-

- seammunisjon som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel, og eventuelt hvilke ekstraordinære omstendigheter som berettiger en slik forlengelse,
- c) en plan for hvordan og når ødeleggelsen av lagrene skal være fullført,
  - d) mengde og type klaseammunisjon og eksplosive substridsdeler som ble oppbevart på det tidspunkt denne konvensjon trådte i kraft for vedkommende part, og all øvrig klaseammunisjon eller eksplosive substridsdeler som er oppdaget etter ikrafttredelsen,
  - e) mengde og type klaseammunisjon og eksplosive substridsdeler som er blitt ødelagt i løpet av det tidsrom som er nevnt i nr. 2 i denne artikkel, og
  - f) mengde og type gjenværende klaseammunisjon og eksplosive substridsdeler som skal ødelegges innen den foreslåtte fristen, og hvor stor andel som forventes ødelagt per år.
5. Statspartsmøtet eller tilsynskonferansen skal vurdere anmodningen, og skal da ta hensyn til de faktorer som er nevnt i nr. 4 i denne artikkel, og ved et flertall av de parter som er til stede og avgir stemme, avgjøre om anmodningen om forlengelse skal innvilges. Partene kan beslutte å gi en kortere forlengelse enn anmodet og kan, alt etter omstendighetene, foreslå ytelsesmål for forlengelsen. En anmodning om forlengelse skal legges fram minst ni måneder før statspartsmøtet eller tilsynskonferansen som skal behandle anmodningen, finner sted.
  6. Uten hensyn til bestemmelsene i artikkel 1 i denne konvensjon tillates oppbevaring eller erverv av et begrenset antall klaseammunisjon og eksplosive substridsdeler for å utvikle metoder for deteksjon, rydding eller ødeleggelse av klaseammunisjon og eksplosive substridsdeler og gi opplæring i disse metoder, eller for å utarbeide tiltak mot klaseammunisjon. Antallet eksplosive substridsdeler som oppbevares eller erverves, skal ikke overstige det minimum som er absolutt nødvendig for dette formål.
  7. Uten hensyn til bestemmelsene i artikkel 1 i denne konvensjon er overføring av klaseammunisjon til en annen part tillatt når formålet er ødeleggelse, eller når formålet er som beskrevet i nr. 6 i denne artikkel.
  8. En part som oppbevarer, erverver eller overfører klaseammunisjon eller eksplosive substridsdeler for de formål som er beskrevet i nr. 6 og 7 i denne artikkel, skal legge fram en detaljert rapport om den planlagte og faktiske bruken av, samt type, mengde og partnummer for, denne klaseammunisjonen og disse substridsdelene. Dersom klaseammunisjon eller eksplosive substridsdeler overføres til en annen part for slike formål, skal rapporten inneholde en henvisning til den mottakende part. Det skal utarbeides en slik rapport for hvert år parten har oppbevart, ervervet eller overført klaseammunisjon eller eksplosive substridsdeler, og rapporten skal sendes til De forente nasjoners generalsekretær senest 30. april det påfølgende år.

Artikkel 4

Rydding og ødeleggelse av etterlatenskaper etter klaseammunisjon og opplæring i risikoreduksjon

1. Hver part forplikter seg til å rydde og ødelegge eller sørge for rydding og ødeleggelse av etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder som er forurenset av klaseammunisjon og underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll, som følger:
  - a) i tilfeller der det befinner seg etterlatenskaper etter klaseammunisjon i områder som er underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll den dag denne konvensjon trer i kraft for vedkommende part, skal slik rydding og ødeleggelse være fullført så snart som mulig, men senest ti år etter nevnte dato,
  - b) i tilfeller der klaseammunisjon er blitt etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll, etter at denne konvensjon trådte i kraft for vedkommende part, må slik rydding og ødeleggelse være fullført så snart som mulig, men senest ti år etter opphør av de aktive kamphandlingene da slik klaseammunisjon ble etterlatenskaper etter klaseammunisjon, og
  - c) når vedkommende part har oppfylt en av sine forpliktelser som fastsatt i bokstav a) og b) ovenfor, skal den avgi en erklæring overfor det neste statspartsmøtet om at den har oppfylt sine forpliktelser.
2. Hver part skal, i arbeidet med å oppfylle sine forpliktelser etter nr. 1 i denne artikkel, så snart som mulig treffe følgende tiltak, og skal da ta hensyn til bestemmelsene i artikkel 6 i denne konvensjon om internasjonalt samarbeid og internasjonal bistand:
  - a) skaffe seg oversikt over etterlatenskaper etter klaseammunisjon og vurdere og registrere hvilken trussel disse utgjør, og gjøre alt den kan for å identifisere alle områder som er forurenset av klaseammunisjon og underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll,
  - b) vurdere og prioritere behov knyttet til merking, beskyttelse av sivile, rydding og ødeleggelse, og treffe tiltak for å skaffe til veie ressurser og utarbeide en nasjonal plan for å

- gjennomføre disse oppgavene, idet den tar utgangspunkt i eksisterende strukturer, erfaring og metoder der det er aktuelt,
- c) treffe alle tiltak som er praktisk mulig for å sikre at alle områder som er forurenset av klaseammunisjon og underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll, får sin omkrets markert, og at de overvåkes og beskyttes ved inngjerding eller på annen måte for å sikre effektiv utestengning av sivile. Ved merking av antatt farlige områder bør det benyttes varselskilt basert på metoder for merking som det berørte lokalsamfunnet lett kan kjenne igjen. Skilt og annen merking av grense mot farlig område bør, så langt det er mulig, være lett synlige, lett leselige, holdbare og bestandige overfor miljøpåvirkninger, og bør klart angi hvilken side av den merkede grensen som anses som forurenset av klaseammunisjon, og hvilken side som anses som trygg,
  - d) rydde og ødelegge alle etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll, og
  - e) arrangere opplæring i risikoreduksjon for å sikre at sivile som bor i eller rundt et område som er forurenset av klaseammunisjon, er seg bevisst de farer som er forbundet med slike etterlatenskaper.
3. Hver part skal, ved gjennomføringen av oppgavene nevnt i nr. 2 i denne artikkel, ta hensyn til internasjonale standarder, herunder de internasjonale mineryddingsstandardene (IMAS).
  4. Denne bestemmelse får anvendelse i de tilfeller der klaseammunisjon er benyttet eller etterlatt av en part før denne konvensjon trådte i kraft for vedkommende part, og er blitt etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder som var underlagt en annen parts jurisdiksjon eller kontroll på det tidspunkt denne konvensjon trådte i kraft for sistnevnte part.
    - a) I slike tilfeller oppfordres førstnevnte part på det sterkeste til, når denne konvensjon trer i kraft for begge parter, å gi sistnevnte part støtte i form av blant annet tekniske, finansielle, materielle eller menneskelige ressurser, enten bilateralt eller gjennom en tredje part som partene er blitt enige om, herunder gjennom FN-systemet eller andre relevante organisasjoner, for å lette arbeidet med å merke, rydde og ødelegge slike etterlatenskaper etter klaseammunisjon.
    - b) Denne bistanden skal omfatte informasjon, i den grad slik informasjon er tilgjengelig, om type og mengde klaseammunisjon som er benyttet, om nøyaktig lokalisering av angrep med klasevåpen og om områder der en vet det befinner seg etterlatenskaper etter klaseammunisjon.
  5. Dersom en part mener at den ikke vil være i stand til å rydde og ødelegge eller sørge for rydding og ødeleggelse av alle etterlatenskaper etter klaseammunisjon som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel, innen ti år etter at denne konvensjon er trådt i kraft for vedkommende part, kan den be statspartsmøtet eller tilsynskonferansen om at fristen for å fullføre ryddingen og ødeleggelsen av disse etterlatenskapene forlenges med inntil fem år. Forlengelsen det anmodes om, må ikke overstige det antall år som er strengt nødvendig for at vedkommende part skal kunne fullføre gjennomføringen av sine forpliktelser etter nr. 1 i denne artikkel.
  6. En anmodning om forlengelse skal legges fram for statspartsmøtet eller tilsynskonferansen før den tidsfrist som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel, løper ut for vedkommende part. Hver anmodning skal legges fram minst ni måneder før statspartsmøtet eller tilsynskonferansen som skal behandle anmodningen, finner sted. En slik anmodning skal angi
    - a) med hvilket tidsrom fristen foreslås forlenget,
    - b) en detaljert begrunnelse for den foreslåtte forlengelsen, herunder hvilke finansielle og tekniske midler vedkommende part disponerer og må ha for å kunne rydde og ødelegge alle etterlatenskaper etter klaseammunisjon innen den foreslåtte fristen,
    - c) hvilke forberedelser som gjøres for det videre arbeidet, og status for det arbeidet som allerede er utført innenfor rammen av nasjonale planer for rydding og fjerning av miner i løpet av den første tiårsperioden nevnt i nr. 1 i denne artikkel og eventuelle senere forlengelser,
    - d) samlet areal med etterlatenskaper etter klaseammunisjon på det tidspunkt denne konvensjon trådte i kraft for vedkommende part, og alle øvrige arealer med slike etterlatenskaper som er oppdaget etter ikrafttredelsen,
    - e) samlet areal med etterlatenskaper etter klaseammunisjon som er ryddet etter at denne konvensjon trådte i kraft,
    - f) samlet areal med etterlatenskaper etter klaseammunisjon som det gjenstår å rydde innen den foreslåtte fristen,
    - g) hvilke omstendigheter som gjør at vedkommende part ikke har vært i stand til å ødelegge alle etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll, i løpet av den første tiårsperioden nevnt i nr. 1 i denne artikkel,

- og hvilke omstendigheter som kan gjøre at parten heller ikke innen den foreslåtte fristen vil være i stand til det,
- h) de humanitære, sosiale, økonomiske og miljømessige følger av en forlenget frist, og
  - i) alle andre opplysninger som er av betydning for anmodningen om forlenget frist.
7. Statspartsmøtet eller tilsynskonferansen skal vurdere anmodningen, og skal da ta hensyn til de faktorer som er nevnt i nr. 6 i denne artikkel, herunder blant annet den mengde etterlatenskaper etter klaseammunisjon som er oppgitt, og ved et flertall av de parter som er til stede og avgir stemme, avgjøre om anmodningen om forlengelse skal innvilges. Partene kan beslutte å gi en kortere forlengelse enn anmodet og kan, alt etter omstendighetene, foreslå ytelsesmål for forlengelsen.
  8. En slik forlengelse kan fornyes med inntil fem år ved ny anmodning i samsvar med nr. 5, 6 og 7 i denne artikkel. Når en part ber om ny forlenget frist, skal den i tillegg legge fram relevante opplysninger om hva som er gjennomført i løpet av den forrige forlengelsesperioden innvilget i henhold til denne artikkel.

Artikkel 5 *Bistand til ofre*

1. Hver part skal, i samsvar med gjeldende internasjonal humanitærrett og internasjonale menneskerettigheter, gi ofre for klaseammunisjon som befinner seg i områder underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll, nødvendig bistand der det tas hensyn til alder og kjønn, herunder medisinsk behandling, rehabilitering og psykologisk støtte, og skal også sørge for at de blir inkludert i det sosiale og økonomiske liv. Hver part skal gjøre alt den kan for å innhente pålitelige og relevante data om ofre for klaseammunisjon.
2. Hver part skal, i arbeidet med å oppfylle sine forpliktelser etter nr. 1 i denne artikkel,
  - a) vurdere ofrenes behov,
  - b) utforme, iverksette og håndheve nasjonal lovgivning og politikk som påkrevet,
  - c) utarbeide en nasjonal plan og budsjett, blant annet med tidsfrister for å gjennomføre disse oppgavene, med sikte på å innarbeide dem i eksisterende nasjonale regelverk og ordninger for personer med nedsatt funksjonsevne, for utvikling og for menneskerettigheter, samtidig som det tas hensyn til relevante aktørers særlige rolle og bidrag,
  - d) treffe tiltak for å skaffe til veie nasjonale og internasjonale ressurser,
  - e) ikke diskriminere ofre for klaseammunisjon eller diskriminere mellom dem, og heller ikke diskriminere mellom ofre for klaseammunisjon og mennesker som er blitt skadet eller har fått nedsatt funksjonsevne av andre grunner; forskjellsbehandling skal være begrunnet utelukkende i medisinske, rehabiliteringsmessige, psykologiske eller sosioøkonomiske behov,
  - f) rådføre seg nært med ofre for klaseammunisjon og deres representative organisasjoner, og aktivt trekke dem med i arbeidet,
  - g) utpeke et kontaktpunkt i statsadministrasjonen med ansvar for å samordne saker vedrørende gjennomføringen av denne artikkel, og
  - h) gjøre sitt beste for å innarbeide relevante retningslinjer og god praksis, blant annet når det gjelder medisinsk behandling, rehabilitering og psykologisk støtte, i tillegg til sosial og økonomisk inkludering.

Artikkel 6 *Internasjonalt samarbeid og internasjonal bistand*

1. Hver part har, i arbeidet med å oppfylle sine forpliktelser etter denne konvensjon, rett til å søke og motta bistand.
2. Hver part som er i stand til det, skal yte teknisk, materiell og finansiell bistand til parter som er rammet av klaseammunisjon, i den hensikt å gjennomføre forpliktelsene i denne konvensjon. Slik bistand kan blant annet ytes gjennom FN-systemet, internasjonale, regionale eller nasjonale organisasjoner eller institusjoner, ikke-statlige organisasjoner eller institusjoner eller på bilateralt grunnlag.
3. Hver part forplikter seg til å legge forholdene til rette for størst mulig grad av utveksling av utstyr og vitenskapelig og teknologisk informasjon i forbindelse med gjennomføringen av denne konvensjon, og skal også ha rett til å delta i slik utveksling. Partene skal ikke legge unødige restriksjoner på leveranse og mottak av ryddingsutstyr og annet slikt utstyr samt av relevant teknologisk informasjon for humanitære formål.
4. I tillegg til de forpliktelser den måtte ha i henhold til artikkel 4 nr. 4 i denne konvensjon, skal hver part som er i stand til det, yte bistand til rydding og ødeleggelse av etterlatenskaper etter

- klaseammunisjon og gi opplysninger om ulike midler og metoder for rydding av klaseammunisjon, samt lister over eksperter, ekspertinstitusjoner eller nasjonale kontaktpunkter for rydding og ødeleggelse av etterlatenskaper etter klaseammunisjon og tilknyttet virksomhet.
5. Hver part som er i stand til det, skal yte bistand til ødeleggelse av lagret klaseammunisjon, og skal også yte bistand med sikte på å kartlegge, vurdere og prioritere behov og praktiske tiltak knyttet til merking, opplæring i risikoreduksjon, beskyttelse av sivile, rydding og ødeleggelse som fastsatt i artikkel 4 i denne konvensjon.
  6. I tilfeller der klaseammunisjon er blitt etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder underlagt en parts jurisdiksjon eller kontroll, etter at denne konvensjon trådte i kraft, skal hver part som er i stand til det, gi den berørte part rask krisehjelp.
  7. Hver part som er i stand til det, skal yte bistand til gjennomføring av forpliktelsene nevnt i artikkel 5 i denne konvensjon om å gi nødvendig bistand der det tas hensyn til alder og kjønn, herunder medisinsk behandling, rehabilitering og psykologisk støtte, samt å sørge for at ofre for klaseammunisjon blir inkludert i det sosiale og økonomiske liv. Slik bistand kan blant annet ytes gjennom FN-systemet, internasjonale, regionale eller nasjonale organisasjoner eller institusjoner, Den internasjonale Røde Korskomité, de nasjonale Røde Kors- og Røde Halvmåne-foreningene og deres internasjonale forbund, ikke-statlige organisasjoner eller på bilateralt grunnlag.
  8. Hver part som er i stand til det, skal yte bistand for å bidra til nødvendig økonomisk og sosial restitusjon som følge av bruk av klaseammunisjon hos den berørte part.
  9. Hver part som er i stand til det, kan bidra til relevante fond for å gjøre det lettere å yte bistand etter denne artikkel.
  10. Hver part som søker og mottar bistand, skal treffe alle hensiktsmessige tiltak for å bidra til en rettidig og effektiv gjennomføring av denne konvensjon, herunder lettelse ved inn- og utreise for personell eller inn- og utførsel av materiell og utstyr, på en måte som er forenlig med nasjonale lover og bestemmelser, samtidig som det tas hensyn til beste praksis internasjonalt.
  11. Hver part kan, med henblikk på å utarbeide en nasjonal handlingsplan, be FN-systemet, regionale organisasjoner, andre parter eller andre kompetente mellomstatlige eller ikke-statlige institusjoner om å bistå deres myndigheter med blant annet å bestemme
    - a) art og omfang av etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll,
    - b) hvilke finansielle, teknologiske og menneskelige ressurser som kreves for å kunne gjennomføre planen,
    - c) hvor lang tid som anslagsvis kreves for å kunne rydde og ødelegge alle etterlatenskaper etter klaseammunisjon som befinner seg i områder underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll,
    - d) hva som kreves av opplæringsprogrammer i risikoreduksjon og bevisstgjøring for å kunne begrense forekomsten av skader eller tap av menneskeliv forårsaket av etterlatenskaper etter klaseammunisjon,
    - e) bistanden til ofre for klaseammunisjon, og
    - f) koordineringsforholdet mellom den berørte parts regjering og de relevante statlige, mellomstatlige eller ikke-statlige enheter som skal delta ved gjennomføringen av planen.
  12. Parter som gir og mottar bistand etter bestemmelsene i denne artikkel, skal samarbeide om å sikre en fullstendig og rask gjennomføring av de omforente bistandsprogrammer.

Artikkel 7 *Tiltak for åpenhet*

1. Hver part skal rapportere til De forente nasjoners generalsekretær så snart det er praktisk mulig, og under alle omstendigheter senest 180 dager etter at denne konvensjon er trådt i kraft for vedkommende part, om
  - a) de nasjonale gjennomføringstiltakene som er nevnt i artikkel 9 i denne konvensjon,
  - b) det totale antall klaseammunisjon, herunder eksplosive subtridsdeler, som nevnt i artikkel 3 nr. 1 i denne konvensjon, med angivelse av type, mengde og om mulig partnummer for hver type klaseammunisjon,
  - c) de tekniske kjennetegn ved hver type klaseammunisjon som er produsert av vedkommende part før denne konvensjon trådte i kraft for parten, i den grad det foreligger kunnskap om det, og ved de typer klaseammunisjon parten nå eier eller har i sin besittelse og, når det med rimelighet er mulig, informasjon som kan lette identifisering og rydding av klaseammunisjon; som et minimum skal denne informasjonen inneholde opplysninger om dimensjoner, utløsermekanisme, sprengstoffinnhold, metallinnhold, fargefotografier og

- annen informasjon som kan lette arbeidet med å fjerne etterlatenskaper etter klaseammunisjon,
- d) status og framdrift i planene for omlegging eller stenging av produksjonsanlegg for klaseammunisjon,
  - e) status og framdrift i planene for ødeleggelse av klaseammunisjon, herunder eksplosive substridsdeler, i samsvar med artikkel 3 i denne konvensjon, med opplysning om hvilke metoder for ødeleggelse som vil bli benyttet, hvor alle destrueringssteder ligger, og hvilke sikkerhets- og miljøstandarder som skal følges,
  - f) hvilke typer og mengder av klaseammunisjon, herunder eksplosive substridsdeler, som er ødelagt i samsvar med artikkel 3 i denne konvensjon, med opplysning om hvilke metoder for ødeleggelse som er benyttet, hvor destrueringsstedene ligger, og hvilke sikkerhets- og miljøstandarder som er fulgt,
  - g) lagre av klaseammunisjon, herunder eksplosive substridsdeler, som oppdages etter at planen omhandlet i bokstav e) ovenfor er rapportert fullført, og hvilke planer som foreligger for å ødelegge disse lagrene i samsvar med artikkel 3 i denne konvensjon,
  - h) i den grad det er mulig, om størrelsen på og beliggenheten av alle områder som er forurenset av klaseammunisjon og underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll, med så mange opplysninger som mulig om type og mengde av hver type etterlatenskaper etter klaseammunisjon i hvert av disse områdene, og tidspunktet da de ble brukt,
  - i) status og framdrift i planene for rydding og ødeleggelse av alle typer og mengder av etterlatenskaper etter klaseammunisjon som er fjernet og ødelagt i samsvar med artikkel 4 i denne konvensjon, med opplysning om størrelsen på og beliggenheten av området som er blitt ryddet for klaseammunisjon, og med angivelse av mengde av hver type etterlatenskaper etter klaseammunisjon som er fjernet og ødelagt,
  - j) hvilke tiltak som er truffet for å gi sivilbefolkningen som lever i et område som er forurenset av klaseammunisjon og underlagt partens jurisdiksjon eller kontroll, opplæring i risikoreduksjon og særlig en umiddelbar og effektiv advarsel,
  - k) status for og framdrift ved gjennomføringen av sine forpliktelser etter artikkel 5 i denne konvensjon om å gi nødvendig bistand der det tas hensyn til alder og kjønn, herunder medisinsk behandling, rehabilitering og psykologisk støtte, samt å sørge for at ofre for klaseammunisjon blir inkludert i det sosiale og økonomiske liv, og om å innhente pålitelige og relevante data om ofre for klaseammunisjon,
  - l) navn på og kontaktopplysninger for institusjonene som er gitt i oppgave å framskaffe informasjon og å gjennomføre tiltakene som er beskrevet i dette nummer,
  - m) hvor store nasjonale ressurser, herunder finansielle, materielle eller i naturalia, som er avsatt til gjennomføringen av artikkel 3, 4 og 5 i denne konvensjon, og
  - n) omfang av, type og mål for partens bidrag til internasjonalt samarbeid og internasjonal bistand i henhold til artikkel 6 i denne konvensjon.
2. Informasjon som er lagt fram i samsvar med nr. 1 i denne artikkel, skal hvert år ajourføres av partene til og med det foregående kalenderår, og rapporteres til De forente nasjoners generalsekretær senest 30. april hvert år.
  3. De forente nasjoners generalsekretær skal oversende alle mottatte rapporter til partene.

Artikkel 8

Assistanse og avklaring i spørsmål om overholdelse

1. Partene er enige om å rådføre seg med hverandre og samarbeide om gjennomføringen av bestemmelsene i denne konvensjon og å virke i fellesskap, i samarbeidets ånd, for å gjøre det lettere for partene å oppfylle sine forpliktelser etter denne konvensjon.
2. Dersom en eller flere parter ønsker å avklare og finne en løsning på spørsmål knyttet til en annen parts overholdelse av bestemmelsene i denne konvensjon, kan den via De forente nasjoners generalsekretær legge en anmodning om avklaring fram for vedkommende part. En slik anmodning skal være vedlagt all relevant informasjon. Hver part skal avstå fra å fremme ubegrunnede anmodninger om avklaring, og skal påse at ordningen ikke misbrukes. En part som mottar en anmodning om avklaring, skal via De forente nasjoners generalsekretær og innen 28 dager gi den anmodende part alle opplysninger som kan bidra til å avklare saken.
3. Dersom den anmodende part ikke mottar et svar gjennom De forente nasjoners generalsekretær innen den fastsatte fristen, eller den anser at svaret på anmodningen om avklaring ikke er tilfredsstillende, kan den via De forente nasjoners generalsekretær legge saken fram for det neste statspartsmøtet. De forente nasjoners generalsekretær skal oversende anmodningen, vedlagt alle relevante opplysninger i saken, til alle parter. All informasjon skal legges fram for den anmo-

- dede part, som skal ha rett til å svare.
4. I påvente av innkalling til møter mellom partene kan enhver av de berørte parter be De forente nasjoners generalsekretær tre inn ved velvillig mellomkomst for å få fram den avklaring det er bedt om.
  5. Når en sak er lagt fram for statspartsmøtet i henhold til nr. 3 i denne artikkel, skal statspartsmøtet først bestemme om det skal fortsette behandlingen av saken når det tas hensyn til alle opplysninger som de berørte parter har lagt fram. Dersom det beslutter å fortsette behandlingen, kan statspartsmøtet gi de berørte parter forslag om hvilke midler som kan tas i bruk for å få avklart den aktuelle saken ytterligere eller få den løst, herunder iverksetting av hensiktsmessige prosedyrer i samsvar med folkeretten. Når det fastslås at saken skyldes forhold som er utenfor den anmodede parts kontroll, kan statspartsmøtet anbefale hensiktsmessige tiltak, herunder bruk av samarbeidstiltak som omhandlet i artikkel 6 i denne konvensjon.
  6. I tillegg til de prosedyrer som er fastsatt i nr. 2–5 i denne artikkel, kan statspartsmøtet beslutte å ta i bruk andre generelle prosedyrer eller særlige ordninger for å avklare spørsmål om overholdelse, blant annet faktaopplysninger, og for å finne en løsning ved manglende overholdelse av bestemmelsene i denne konvensjon, alt etter hva det anser som hensiktsmessig.

Artikkel 9

Nasjonale gjennomføringstiltak

Hver part skal treffe alle hensiktsmessige rettslige, administrative og andre tiltak for å gjennomføre denne konvensjon, herunder strafferettslige sanksjoner for å forhindre og bekjempe enhver aktivitet som er forbudt for en part etter denne konvensjon, og som utføres av personer, eller på et territorium, som er underlagt dens jurisdiksjon eller kontroll.

Artikkel 10

Tvisteløsning

1. Når det oppstår en tvist mellom to eller flere parter om fortolkningen eller anvendelsen av denne konvensjon, skal de berørte parter rådføre seg med hverandre med sikte på å finne en snarlig løsning på tvisten gjennom forhandling eller med andre fredelige midler etter deres eget valg, herunder henvendelse til statspartsmøtet og henvisning til Den internasjonale domstol i samsvar med Domstolens vedtekter.
2. Statspartsmøtet kan bidra til å løse tvisten med de midler det anser som hensiktsmessige, herunder ved å tilby sin velvillige mellomkomst, oppfordre de berørte parter til å igangsette en tvisteløsningsprosedyre etter eget valg og anbefale en tidsfrist for den omforente prosedyren.

Artikkel 11

Statspartsmøtet

1. Partene skal møtes jevnlig for å behandle og, om nødvendig, treffe beslutning om spørsmål knyttet til anvendelsen eller gjennomføringen av denne konvensjon, herunder
  - a) spørsmål om denne konvensjons virkemåte og status for den,
  - b) spørsmål knyttet til rapporter fremlagt i henhold til bestemmelsene i denne konvensjon,
  - c) internasjonalt samarbeid og internasjonal bistand i samsvar med artikkel 6 i denne konvensjon,
  - d) utvikling av teknologi for rydding av etterlatenskaper etter klaseammunisjon,
  - e) anmodninger fra partene i henhold til artikkel 8 og 10 i denne konvensjon, og
  - f) anmodninger fra partene som fastsatt i artikkel 3 og 4 i denne konvensjon.
2. Det første statspartsmøtet skal sammenkalles av De forente nasjoners generalsekretær innen ett år etter at denne konvensjon er trådt i kraft. De neste statspartsmøtene skal sammenkalles hvert år av De forente nasjoners generalsekretær, til den første tilsynskonferansen finner sted.
3. Stater som ikke er part i denne konvensjon, samt De forente nasjoner, andre relevante internasjonale organisasjoner eller institusjoner, regionale organisasjoner, Den internasjonale Røde Kors-komité, Det internasjonale forbund av Røde Kors- og Røde Halvmåne-foreninger og relevante ikke-statlige organisasjoner kan inviteres til å delta på disse møtene som observatører i samsvar med de fastsatte saksbehandlingsregler.

Artikkel 12

Tilsynskonferanser

1. De forente nasjoners generalsekretær skal sammenkalle en tilsynskonferanse fem år etter at denne konvensjon er trådt i kraft. De forente nasjoners generalsekretær skal sammenkalle ytterligere tilsynskonferanser dersom en eller flere parter ber om det, forutsatt at det under alle om-

stendigheter går minst fem år mellom hver tilsynskonferanse. Alle konvensjonsparter skal inviteres til hver tilsynskonferanse.

2. Tilsynskonferansen skal ha som formål
  - a) å vurdere denne konvensjons virkemåte og status for den,
  - b) å vurdere behovet for flere statspartsmøter som nevnt i artikkel 11 nr. 2 i denne konvensjon, og fastsette hvor ofte de skal finne sted, og
  - c) å treffe vedtak om anmodninger fra partene som fastsatt i artikkel 3 og 4 i denne konvensjon.
3. Stater som ikke er part i denne konvensjon, samt De forente nasjoner, andre relevante internasjonale organisasjoner eller institusjoner, regionale organisasjoner, Den internasjonale Røde Kors-komité, Det internasjonale forbund av Røde Kors- og Røde Halvmåne-foreninger og relevante ikke-statlige organisasjoner kan inviteres til å delta på tilsynskonferansene som observatører i samsvar med de fastsatte saksbehandlingsregler.

Artikkel 13

Endringer

1. På ethvert tidspunkt etter at denne konvensjon er trådt i kraft, kan enhver part foreslå endringer i denne konvensjon. Endringsforslag skal oversendes De forente nasjoners generalsekretær, som skal distribuere det til alle parter og be dem uttale seg om hvorvidt det bør sammenkalles en endringskonferanse som skal behandle forslaget. Dersom et flertall av partene senest 90 dager etter at forslaget er distribuert, gir De forente nasjoners generalsekretær melding om at de støtter en videre behandling av forslaget, skal De forente nasjoners generalsekretær sammenkalle en endringskonferanse med invitasjon til alle parter.
2. Stater som ikke er part i denne konvensjon, samt De forente nasjoner, andre relevante internasjonale organisasjoner eller institusjoner, regionale organisasjoner, Den internasjonale Røde Kors-komité, Det internasjonale forbund av Røde Kors- og Røde Halvmåne-foreninger og relevante ikke-statlige organisasjoner kan inviteres til å delta på endringskonferansene som observatører i samsvar med de fastsatte saksbehandlingsregler.
3. Endringskonferansen skal holdes umiddelbart etter et statspartsmøte eller en tilsynskonferanse, med mindre et flertall av partene ber om at den holdes på et tidligere tidspunkt.
4. Enhver endring i denne konvensjon skal vedtas med to tredjedels flertall av de parter som er til stede og avgir stemme på endringskonferansen. Depositaren skal oversende samtlige stater enhver endring som er vedtatt på denne måten.
5. En endring i denne konvensjon skal tre i kraft for de parter som har godtatt endringen, den dag et flertall av statene som var part da endringen ble vedtatt, har deponert sitt godtakelsesdokument. Deretter skal den tre i kraft for enhver annen part den dag vedkommende part deponerer sitt godtakelsesdokument.

Artikkel 14

Kostnader og administrative oppgaver

1. Kostnader forbundet med statspartsmøter, tilsynskonferanser og endringskonferanser skal bæres av partene og av de stater som ikke er part i denne konvensjon, men som deltar på konferansene, i samsvar med De forente nasjoners bidragsskala, med behørig justeringer.
2. Kostnader påløpt i forbindelse med virksomhet som utføres av De forente nasjoners generalsekretær i henhold til artikkel 7 og 8 i denne konvensjon, skal bæres av partene i samsvar med De forente nasjoners bidragsskala, med behørig justeringer.
3. Administrative oppgaver som De forente nasjoners generalsekretær pålegges etter denne konvensjon, skal utføres i henhold til et passende mandat fra De forente nasjoner.

Artikkel 15

Undertegning

Denne konvensjon, utferdiget i Dublin 30. mai 2008, skal være åpen for undertegning av alle stater i Oslo 3. desember 2008 og deretter ved De forente nasjoners hovedkvarter i New York til den trer i kraft.

Artikkel 16

Ratifikasjon, godtakelse, godkjenning eller tiltredelse

1. Denne konvensjon skal ratifiseres, godtas eller godkjennes av signataturene.
2. Den skal være åpen for tiltredelse av enhver stat som ikke har undertegnet konvensjonen.
3. Ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokumentene skal deponeres hos

depositaren.

Artikkel 17 *Ikrafttredelse*

1. Denne konvensjon skal tre i kraft den første dagen i den sjette måneden etter den måned det 30. ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument er deponert.
2. For enhver stat som deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument etter den dag det 30. ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument er deponert, skal denne konvensjon tre i kraft den første dagen i den sjette måneden etter den dag vedkommende stat har deponert sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument.

Artikkel 18 *Midlertidig anvendelse*

Enhver stat kan på tidspunktet for ratifikasjon, godtakelse, godkjenning eller tiltredelse erklære at den vil anvende artikkel 1 i denne konvensjon midlertidig, i påvente av at konvensjonen skal tre i kraft for vedkommende stat.

Artikkel 19 *Reservasjoner*

Artiklene i denne konvensjon kan ikke gjøres til gjenstand for reservasjoner.

Artikkel 20 *Gyldighet og oppsigelse*

1. Denne konvensjon skal gjelde på ubestemt tid.
2. Hver part skal, under utøvelsen av sin nasjonale suverenitet, ha rett til å si opp denne konvensjon. Den skal gi alle øvrige parter, depositaren og De forente nasjoners sikkerhetsråd melding om oppsigelsen. Meldingen skal inneholde en fullstendig redegjørelse for grunnene til oppsigelsen.
3. Oppsigelsen får virkning først seks måneder etter at depositaren har mottatt melding om oppsigelse. Dersom den part som sier opp konvensjonen, er innblandet i en væpnet konflikt ved utløpet av perioden på seks måneder, skal oppsigelsen imidlertid ikke få virkning før den væpnede konflikten er over.

Artikkel 21 *Forhold til stater som ikke er part i denne konvensjon*

1. Hver part skal oppmuntre stater som ikke er part i denne konvensjon, til å ratifisere, godta, godkjenne eller tiltre konvensjonen, med det mål å få alle stater til å slutte seg til denne konvensjon.
2. Hver part skal underrette regjeringene i alle stater som ikke er part i denne konvensjon, som omhandlet i nr. 3 i denne artikkel, om sine forpliktelser etter denne konvensjon, skal fremme de normer konvensjonen fastsetter, og skal gjøre sitt beste for å hindre at stater som ikke er part i denne konvensjon, bruker klaseammunisjon.
3. Partene, deres militærpersonell eller borgere kan, uten hensyn til bestemmelsene i artikkel 1 i denne konvensjon og i samsvar med folkeretten, delta i militært samarbeid og militære operasjoner sammen med stater som ikke er part i denne konvensjon, men som vil kunne delta i aktiviteter som er forbudt for en part.
4. Ikke noe i nr. 3 i denne artikkel gir en part adgang til
  - a) å utvikle, produsere eller på annen måte erverve klaseammunisjon,
  - b) selv å lagre eller overføre klaseammunisjon,
  - c) selv å bruke klaseammunisjon, eller
  - d) uttrykkelig å be om at det brukes klaseammunisjon i tilfeller der valg av ammunisjon er underlagt partens eksklusive kontroll.

Artikkel 22 *Depositar*

De forente nasjoners generalsekretær utpekes herved til depositar for denne konvensjon.

Artikkel 23
Autentiske tekster

Den arabiske, engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske teksten av denne konvensjon skal ha samme gyldighet.